

DELO ŽIVLJENJE

glasilo delovne skupnosti tovarne obutve alpina žiri

LETNIK 18

ŠTEVILKA 8

ZIRI, AVGUST 1979

V prvem polletju uspešno

Leto 1979 predstavlja za jugoslovansko gospodarstvo eno največjih in trdih preizkušenj. Analize in ocene o vzrokih stalno navzoče nelikvidnosti jugoslovanskega gospodarstva in visoke inflacijske stopnje ter rasti cen kažejo, da trošimo neprimerno več, kot pa nam dopuščajo naše materialne možnosti.

Neurejene sistemske opredelitve gospodarskih tokov in politike so tudi še vedno; omogočajo nenormalno potrošniško psihozo ter vlaganja v gospodarske in negospodarske investicije ne oziraje se na materialne možnosti. Vse to pa je imelo tudi vpliv na tehnološko zastarelost investicij in nerentabilnost nove proizvodnje in s tem namesto dohodka za nadaljnjo reprodukcijo — izgubo.

Stabilizacijski ukrepi ZIS sprejeti v aprilu, po katerih naj bi tekla gospodarska gibanja v letošnjem letu, s katerimi naj bi se uravnovesili gospodarski tokovi, so imeli močan vpliv tudi na naše poslovanje in obnašanje. Zaostrjena finančna situacija na področju likvidnosti je vplivala na razmah poslovanja in angažiranje večjih ali bolje celotnih lastnih sredstev DO

za uresničitev nalog. Tudi zaostreni uvozni ukrepi so povzročili nemalo težav, ki smo jih morali v teku obdobja premagati.

Poslovni rezultati letošnjih prvih 6 mesecev kažejo, da smo bili veliko bolj uspešni kot v enakem obdobju lani. Sam podatek o celotnem prihodku, ki predstavlja finančni prikaz obsega poslovanja in je tudi denarno priznan, nas spriči inflacije in dviga cen, o tem še ne bi mogel pričati. Ob dejstvu, da je bilo v TOZD Obutev Žiri narejenih 3,6% več parov kot lani, v TOZD Plastika 9,1% več izdelkov in v MPM prodano 25% več obutve kot v enakem obdobju lanskega leta, nam dokazuje, da je bilo poslovanje uspešno.

1. CELOTNI PRIHODEK realiziran v vseh TOZD in sklopu DO ALPINA je bil po svoji strukturi naslednji:

TOZD	Celotni prihodek	Struktura	Indeks 79/78
TOZD Obutev Žiri	223.426.895	32 %	110
TOZD Obutev Gor. vas	29.490.819	4 %	110
TOZD Plastika	77.014.371	11 %	128
TOZD Prodaja	359.807.155	50 %	116
DSSS	25.108.710	3 %	128
ALPINA Žiri	714.847.950	100 %	115

Podatki kažejo, da je bruto produkt porastel za 15%, vendar je težko reči v koliki meri je to posledica večje proizvodnje in količinske prodaje in koliko je povečan promet rezultat višjih cen.

2. PORABLJENA SREDSTVA oziroma vsi stroški, ki so potrebni za doseg dohodka so se povečali za 12% in so skupaj z amortizacijo znašali 569 milij. 959.629. — Če bomo naše delo in poslovanje prilagodili tako, da bo ta postavka čim manjša, in kvaliteta izdelkov čim boljša, bodo rezultati poslovanja še dosti bolj ugodni.

3. DOHODEK oziroma vrednost proizvodov in storitev zmanjšana za porabljen sredstva potrebna za to pro-

izvodnjo, predstavljajo novoustrvarjeno vrednost, ki je znašala 144.888.321. To pa pomeni 32% več kot lani.

4. ČISTI DOHODEK oziroma dohodek očiščen vseh zakonskih in pogodbenih obveznosti, obveznosti iz doseženega dohodka in prispevka za delovno skupnost skupnih služb, je porastel za 30% in je znašal 107.147.633. —

5. OSEBNI DOHODKI, ki bremenijo čisti dohodek (izplačani OD in OD v zalogah gotovih izdelkov) so znašali 84.664.649. — in izkazujejo indeks 124.

Povprečni OD na zaposlenega je znašal v DO Alpina v prvem polletju 79 6.075. — in se je povečal za 20%.

Gibanje in višina OD v posameznih tozdh in DSSS pa je bila naslednja:

TOZD	Povprečni OD	Indeks 79/78
Obutev Žiri	5.669	122
Obutev Gorenja vas	5.363	125
Plastika	6.140	120
Prodaja	6.910	118
DSSS	6.604	116

6. OSTANEK SREDSTEV ZA SKLADE je bil v letošnjem letu bistveno večji kot lani in se je celo potrojil. Znesek 17.089.741 ND smo na osnovi zakonskih določil in spo-

razuma o delitvi dohodka in čistega dohodka razdelili za: REZERVNI SKLAD v višini 3.249.547. —, SKUPNO PORABO v višini 8.503.033. — in POSLOVNI SKLAD v višini 5.337.161. —

STRUKTURA DOHODKA

Dohodek + amortizacija	152.169.785	100 %
Zakonske + pog. obveznosti	13.021.063	8,5 %
Obveznosti iz dohodka	3.174.937	2,2 %
DSSS	21.544.688	14,1 %
OD	84.664.649	55,6 %
Poslovni sklad	5.337.161	3,5 %
Rezervni sklad	3.249.547	2,1 %
Sklad skupne porabe	13.896.276	9,1 %
Amortizacija	7.281.464	4,9 %

Kaže, da se sredstva uporabljajo gospodarno, saj delež akumulacije (10,5%) v primerjavi z OD (55,6%) raste.

Velja pa opozoriti na dejstvo, da bi bila situacija še ugodnejša, če ne bi vsako leto rasla postavka obveznosti.

Akumulativna stopnja 10,5 dokazuje, da s sredstvi dobro gospodarimo, saj znaša več kot je dosežena povprečna obrestna mera za kredite.

Od celotne prodaje 387 milij. je bilo 20% izvoza, kar predstavlja 77.000.000. —

To pa pomeni, da smo vrednostno izvozili za 33% manj

kot lani, količinsko pa kar za 40%. Glede na strukturo in preusmeritev na Zahodno tržišče, pa se lahko nadajamo, da bo lanskoletni izvoz presežen in s tem izpolnjena planska prizadevanja. Glede na izpad izvoza se je občutno povečala angro prodaja, ki predstavlja dobrih 18% celotne prodaje (71.000.000).

Preostala prodaja pa je bila izvršena v MPM, koder se je promet povečal za 42%, kar pomeni 239.137.000. — Tako občuten porast je posledica

(Nadaljevanje na 2. strani)

Dobro in kvalitetno opravljeno delo je pogoj za uspešnost delovne organizacije

dogovarjamo se – dogovorili smo se

TOZD Obutev Žiri

4. izredna seja Delavskega sveta TOZD Obutev Žiri, 28. 6. 1979

Razpravljali so o sprejemu samoupravnega sporazuma o združevanju deviznih pravic, o dopustih ter o prošnji za povišanje plačila za čiščenje cisterne.

Sprejeti so bili naslednji sklepi:

– Sprejme se samoupravni sporazum o združevanju deviznih pravic v predloženi obliki

– Odobri se, da se v slučaju višje sile (ko ni materiala, ipd.) in da to ni naša krivda, delavcem omogoči dopust v tem času, tistim, ki imajo malo dopusta, pa se omogoči delo v drugih oddelkih.

Če pa se ugotovi, da oddelek nima dela zaradi naše krivde in ne višje sile, potem pa se mora krivca poiskati, delavcem pa za tisti čas obračunati 80 % osebne dohodke.

– Delavcem: Petru Mlinarju, Leopoldu Gabrijelu, Stefanu Gluhododovemu in Francu Vidmarju se odobri povečanje odškodnine za čiščenje cisterne in sicer od 15.000 ND na 20.000.– ND, zaradi posebno težkih delovnih pogojev.

12. redna seja DS TOZD Obutev Žiri, 16. 7. 1979

Razprava je tekla v glavnem o:

– sprejemu pravilnika o organizaciji delavske kontrole

– gradnji gasilskega doma v Žireh

– zakupu planinskega doma v Goropekah

– nakupu zemljišča
– javni obravnavi osnutka sprememb samoupravnega sporazuma o načinih in postopkih za pridobitev stanovanjske pravice ter dodelitvi posojila za gradnjo in nakup stanovanj

– spremembi višine kilometrine za prevoženi kilometer

– in sprejemu in potrditvi investicijskega programa za skladišče gotovih izdelkov ter odločitvi o investiciji

Sprejeli so naslednje pomembnejše sklepe:

– Sprejme se pravilnik o organizaciji samoupravne delavske kontrole v predloženi obliki

– DS soglašajo, s predlagano lokacijo gradnje centralnega gasilskega doma na lokaciji GD Dobračeva, s tem, da bo urejen in opremljen tudi za potrebe požarov v industriji

Boris Markelj je povedal: Občinska požarna skupnost je v organiziranosti požarne preventive izdelala program gradnje gasilskega doma v Žireh. Dom je vrisan v centru industrije. GD Dobračeva pa mora zaradi slabih gasilskih prostorov zgraditi nov dom. Na posvetu z delegati delovnih organizacij, KS in GD Dobračeva, je bilo ugotovljeno naslednje:

– gradnja gasilskega doma v industrijski coni bi bila zelo draga,

– v slučaju vojne ali napada je ta lokacija zelo neprimerna, v slučaju večjega požara je lokacija hitro ogrožena,

V PRVEM POLLETJU USPEŠNO

(Nadaljevanje s 1. strani)

tržne konjunktore, cen in politike znižanj in bo takšen skok le težko ponoviti.

Stanje na področju preskrbe s surovinami in materialom je v letošnjem prvem polletju dokaj pereče. Poleg zamujanja rokov in slabše kvalitete ter nenormalno visokih cen v zadnjem času dobavitelji zahtevajo celo dolgoročno kreditiranje. Posledica takega stanja je izreden porast zaloga materiala, ki so ob koncu junija znašale že 94.000.000.–, kar predstavlja 49 % povečanje.

Zaloge gotovih izdelkov so v tovarni znašale konec junija 72.000.000, oziroma 3 % več kot lani, v MPM pa 122.000.000 kar pomeni 4 % povečanje. Količinski podatki pa kažejo

ugodnejšo tendenco v tovarni (15 % zmanjšanje) kot tudi v MPM (9 % zmanjšanje)

Če ob koncu teh ugotovitev potegnemo črto pod dosežene rezultate in damo oceno našega poslovanja, potem bi lahko dejali, da smo v prvem polletju letošnjega leta poslovali **ZELO USPEŠNO.**

Menim pa, da je nujno ob tej priliki opozoriti na dejstvo, da nas v naslednjih 6 mesecih čaka še več nevarnosti in čeri in ukrepov ZIS pri našem poslovanju kot v prvi polovici leta. Zato ne kaže biti malodušen pri vsakodnevnem delu in se uspravati z doseženimi rezultati.

Janez BOHINC

Iz orodjarne

– zaledje gasilcev je v vasi in s tem je omogočena hitrejša možnost reševanja in urejevanja gasilskega doma,

– parcela, ki jo ima GD Dobračeva je malo oddaljena od industrijske cone,

– je ob glavni cesti in je hiter dostop v industrijsko cono,

– nesmiselno je graditi dva domova, ker GD Dobračeva mora dobiti primeren prostor za svojo dejavnost,

– v domu bi lahko dobile prostor družbenopolitične organizacije »okolja« Dobračeve.

Vsi prisotni so se strinjali s predvideno lokacijo gasilskega doma na parceli Gasilskega društva Dobračeva.

Nadalje je bil sprejet sklep, da se Planinskemu društvu Žiri da ponudba, da Alpina vzame v zakup Dom na Goropekah. Direktorja se pooblasti, da pripravi program delovanja doma.

Boris Markelj je povedal: V tovarni imamo že dalj časa probleme, ker v Žireh in bližnji okolici ni lokala, kjer bi lahko postregli našim kupcem in gostom kot zahteva poslovni bonton.

Ze več let se moramo zato posluževati lokalov izven kraja, kar pa je časovno neprimerno, posebej problematično pa zaradi cen. Prav tako močno pogrešamo možnosti, da bi v domačem okolju (za primerno ceno) lahko proslavili določene dogodke (potek mandata DS, pomembnejši obiski, itd.). Ne nazadnje si tud kot krajani želimo, da bi imeli v Žireh lokal, kamor bi lahko povabili kateregakoli gosta.

Menim, da bi lahko to dosegli, če bi vzeli v zakup Dom na Goropekah.

Planinsko društvo nam je pripravljeno dati dom v zakup. V domu bi usposobili za nočitve dve sobi (kopalnica), stalno bi bila zaposlena ena kuharica, v primeru večjih obiskov

pa bi kombinirali z dekleti iz kuhinje. Dom bi deloval v sklopu kuhinje.

– Odobri se odkup približno 1000 kv. m zemljišča, ki bo potrebno za gradnjo proizvodne hale Alpina na Colu (za zagotovitev parkirnih prostorov);

– odobri se tudi odkup zemljišča za določitev lokacije za zaklonske

– Osnutek sprememb samoupravnega sporazuma o načinu in postopkih za pridobitev stanovanjske pravice ter dodelitvi posojila za gradnjo in nakup stanovanj se da v javno obravnavo od 6. 8. do 20. avgusta 1979.

– Poviša se znesek kilometrine delavcem, ki so po odobritvi pristojnega organa na službeni poti z lastnim avtomobilom na 4,05 din za prevoženi kolometer, zaradi povišanja cene super bencina na 13,50 din.

– Spremeni se tudi znesek, ki pripada delavcem za prevoz na delo, tako da se poveča na 1,35 din za prevoženi kilometer.

– Potrdi in sprejme se investicijski program za gradnjo skladišča gotovih izdelkov in sprejme se odločitev o investiciji.

Vrednost investicijskega objekta znaša po predračunu 29.266.680.– din. Predračunska vrednost za obratna sredstva znaša 10.800.000.–

14. redna seja komisije za delovna razmerja za TOZD Obutev Žiri dne 6. julija 1979.

V časopisu Glas se objavi prosto delovno opravilo: vzdrževanje strojev v oddelku. Pregledane so bile prošnje za delovno razmerje ter rešene v skladu s potrebami po delavcih. Odobren je izredni plačan dopust delavcem, ki so se udeležili tekmovanja v raznih športih na Usnjariadi v Turnišču. Odobrena je bila vloga za prenehanje delovnega razmerja. Odobri se začasna razpo-

dogovarjamo se – dogovorili smo se

reditev Marjana Praprotnika na delovno opravilo vodenje izmene in sicer za čas nadomeščanja delavcev odsotnih zaradi bolezni. Osredkar Andreju, delavcu v proizvodnem oddelku montaža – 650 se v skladu s 17. členom Pravilnika o osebnih dohodkih izda odločba za 6. skupino. Potrdi se

razporeditev delavca Viktorja Čadeža na delovno opravilo medfazna kontrola. S prehodom oddelka 640 – montaža na dvoizmensko delo, se za določen čas razporedita: Ivan Rupnik 2078 na delovno opravilo vodenje dela na traku in Anton Naglič 2295 na delovno opravilo vodenje dela v finišu.

podal advokat Miladinovič, je delavski svet soglasno sprejel naslednje sklepe:

1. Delavski svet je soglasen, da odgovor odvetnika Miladinoviča v 3. in 4. točki njegovega dopisa, z dne 12. 7. 1979, odgovarja na postavljena vprašanja in sprejete sklepe prejšnjih sej delavskih svetov, na katerih se je to obravnavalo.

Tu odvetnik navaja:

– glavni direktor je pooblaščen podpisovati tovrstne pogodbe in po vaših internih predpisih ni nakakršne omejitve, kar je tudi razumljivo; – izplačani honorar mislim, da je primeren in je sigurno, da bi delavci izven delovne organizacije, ki bi sestavljali pravilnike, zahtevali veliko več. Ni točno, da sem predsednici delavske kontrole izjavil, da je honorar dovolj drag.

2. Na naslednji seji delavskega sveta naj predsednica

delavske kontrole poda obrazložitev teksta, ki je bil podan delavskemu svetu DSSS in DO, z dne 10. 7. 1979.

14. redna seja komisije za delovna razmerja za Delovno skupnost skupnih služb dne 6. 7. 1979: je reševala naslednja vprašanja in sprejela sklepe: za opravljanje delovnih nalog »Obračun OD« se sprejme Irena Demšar. Na delovno opravilo korespondenca za področje nagrajevanja je razporejena Daniela Vehar za čas nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu. Na delovno opravilo »organizator izobraževanja« je izmed prijavljenih kandidatov sprejeta Eva Dolenc, učiteljica. Komisija je obravnavala prošnji za delovno razmerje in opravljanje pripravniške prakse, ter jih pozitivno rešila. Sprejet je bil sklep o odobritvi izrednega plačanega dopusta udeležencem na Usnjariadi v Turnišču.

TOZD Plastika

3. izredna seja DS TOZD Plastika, 28. 6. 1979

Na seji so obravnavali in soglasno potrdili samoupravni sporazum o združevanju deviznih pravic v predloženi obliki.

6. redna seja Delavskega sveta TOZD Plastika, 17. julija 1979

Obravnavali so iste zadeve kot delavski svet TOZD Obutev Žiri in sprejeli iste sklepe, med drugim pa še:

- izdelana lovilca olja ter pretakališče PU komponent
- predlog za nabavo sušilnika

Jože ŠTUCIN je povedal:

Da si bomo v bližnji prihodnosti pridobili uporabno dovoljenje za halo Plastike, bo potrebno dodatno izdelati lovilce olja, ki prvotno v projektu proizvodnje hale Plastike ni bil predviden. Projekt za lovilce olja bo izdelal Projektni atelje v Ljubljani.

Pri pretakališču PU komponent bo potrebno za izboljšanje ekoloških pogojev ter zaščite narave izdelati jamo s premičnim pokrovom, kjer naj bi se zbirale razlite PU komponente kar se v manjših količinah dogaja pri vsakem pretakanju (ostanek komponent v ceveh za pretakanje). Ker je potrebno za to jamo pripraviti projekt, je potrebno naročiti izdelavo projekta za omenjeno jamo.

Za pridobitev uporabnega dovoljenja za našo proizvodno halo sta omenjena projekta neobhodno potrebna, za iz-

vedbo del pa se bomo morali dogovarjati kasneje, ko bodo poznane vrednosti za realizacijo teh dveh dodatnih investicij.

Delavski svet je soglasno potrdil sklep, da se izdela projekt lovilca olja, ter da se naroči izdelava projekta za jamo s premičnim pokrovom za zbiranje PU komponent.

Sprejet je bil še sklep, da se pri komoservisu iz Ljubljane nabavi sušilnik ST-06.

8. redna seja komisije za delovna razmerja za TOZD Plastika dne 12. 7. 1979:

Sprejet je sklep o razporeditvi delavcev: stroj GBF I: izmena A Tavčar Rado, izmena B Boško Bernard, izmena C Krvin Roman, stroj GBF II: izmena A Jereb Janez, izmena B Seljak Mirko, izmena C Borko Miran, stroj Lotus I: izmena A Štucin Igor, izmena B Bogataj Jože, izmena C Žakelj Simon, stroj LOTUS II izmena A Mlinar Vili, izmena B Lazar Janez, izmena C Nicoletti Pavel, odprava ozkih grl: izmena A Bogataj Janko, izmena B Ušeničnik Vinko, izmena C Mravlje Mirko, dodatno Možina Nace. Pozitivno je rešena prošnja za sprejem v delovno razmerje in imenovana komisija za spremljanja dela v času poskusne dobe. Žust Roman se po vrnitvi iz JLA razpredi na delovno opravilo izdelava orodij I. Za čas nadomeščanja vodja kovinske orodjarne Romana Berčiča se razporedi Silvo Kos. Sprejet je sklep, da se pri kontroli proizvodov poostri kriterij kvalitete.

Delovna skupnost skupnih služb

3. izredna seja Delavskega sveta delovne skupnosti skupnih služb, 28. 6. 1979

Na seji je bil soglasno potrjen samoupravni sporazum o združevanju deviznih pravic.

13. redna seja Delavskega sveta delovne skupnosti skupnih služb, 17. 7. 1979

Delavski svet je razpravljal o istih stvareh kot DS TOZD

Obutev Žiri, med drugim pa še o ugotovitvah predsednice delavske kontrole z obiska advokata Miladinoviča glede spornih pogodb za sestavo samoupravnih aktov.

Glede na to, da se poročilo predsednice delavske kontrole z obiska pri advokatu Miladinoviču ni ujemalo s pismeno izjavo, ki jo je na to poročilo

TOZD Obutev Gorenja vas

3. izredna seja delavskega sveta TOZD Obutev Gorenja vas, 27. 6. 1979

Delavski svet je soglasno potrdil samoupravni sporazum o združevanju deviznih pravic.

6. redna seja Delavskega sveta TOZD Obutev Gorenja vas, 16. 7. 1979

Delavski svet je razpravljal v glavnem o istih zadevah kot DS TOZD Obutev Žiri in sprejel enake sklepe, med drugim pa je razpravljal še o:

– izgradnji hidrantnega omrežja TOZD Alpina Gorenja vas

– samoupravnem sporazumu s krajevno skupnostjo Gorenja vas

Sprejeti so bili naslednji sklepi:

– Stroški za izgradnjo hidrantnega omrežja v TOZD Obutev Gorenja vas se povečajo za 30.028,95 din zaradi povečanega obsega del

– Podpiše se samoupravni sporazum med KS Gorenja vas in TOZD Obutev Gorenja vas o sofinanciranju 19 km telefonske mreže na relaciji Hotavljice–Leskovica, po 5000 dinarjev na zaposlenega delavca v TOZD Obutev Gorenja vas na dan 16. 7. 1979.

Vinko Bogataj je povedal:

Krajevna skupnost Gorenja vas ima v svojem planu ureditev telefonskega omrežja za hribovske vasi Leskovica in okolico. Nekaj bodo zbrali sami, nekaj bo dala krajevna skupnost, nekaj pa naj bi dala tudi podjetja, kjer so prebival-

ci teh vasi zaposleni. S podjetji bi KS Gorenja vas podpisala samoupravne sporazume, s katerimi bi se podjetja obvezala, da bodo za vsakega svojega člana kolektiva iz teh vasi dali po 5.000.– din. V TOZD Obutev Gorenja vas je zaposlenih 8 delavcev, kar bi znašalo 40.000.– din.

7. redna seja Komisije za delovna razmerja za TOZD Obutev Gorenja vas, dne 5. 7. 1979.

Sprejme se odpoved delovnega razmerja mehanika Nika Pustovrha, delovno opravilo »samostojno vzdrževanje strojev v oddelku« se objavi v časopisu GLAS kot prosto. Pregledane so bile prošnje delavk za sklenitev delovnega razmerja in rešene pozitivno s tem da se prošilke sprejmejo na delo za nedoločen čas s pogojem poskusnega dela 3 mesece.

dogovarjamo se – dogovorili smo se

TOZD Prodaja

3. izredna seja Delavskega sveta TOZD Prodaja – dopisna oblika

Sprejeli so samoupravni sporazum o združevanju deviznih pravic v predloženem besedilu.

12. redna seja Delavskega sveta TOZD Prodaja, 18. 7. 1979

Poleg sklepov, ki so jih sprejeli tudi ostali delavski sveti, je DS TOZD Prodaja sprejel še naslednje:

– Na osnovi uspešnih rezultatov v I. polletju se od 1. 7. 1979 dalje poveča stimulacija od uspeha DO iz dosedanjih 105 % na 115 %.

Za MPM se mora napraviti izračun skale od prometa, tako da bo končni procent povečanja 10 % (iz 105 na 115 %).

– Sprejmejo se spremembe pravilnika o nagrajevanju, ki se nanaša na spremembo skale od prometa v prodajalnih in spremembo stimulacije za ostale delavce v TOZD Prodaja. Spremembe pravilnika se dajo v javno razpravo od 19. 7. 79 do 3. 8. 1979.

– Pekač Ankici, prodajalki iz Alpine Zagreb II. se dodeli stanovanjsko posojilo v višini 250.000.– din. Rok odplačevanja kredita je 15 let s 3 % obrestno mero.

– Tomaž Košir se glede na sklep DS TOZD Prodaja Ziri z dne 9. 8. 1978 po povratku iz JLA razporedi na opravljanje delovnih nalog »vodenje TOZD Prodaja Ziri« do poteka mandata.

– Sprejme se predlog za izboljšanje organizacije dela v posameznih prodajalnih v predlaganem besedilu.

– V II. nadstropju prodajalne Alpina Varaždin se mora čimprej odpreti prodaja in razširiti predmet poslovanja na športno opremo. Če so ovire pri registraciji razširitve predmeta poslovanja, naj se poskuša pridobiti začasno dovoljenje.

– Lokacija za prodajalno Zagreb V. Voltino naselje oz. lokal, ki je bil kupljen že v letu 1978, naj se čimprej opremi in začne prodajati športno opremo.

– Zaradi ne dovolj natančnih navodil pri popisu zalog z dne 31. 12. 1978, nismo mogli upoštevati za realne razlike pri popisu. Zato se upoštevajo razlike pri inventurnem popisu od 25. 6. 1979 in se ugotovljeni viški in manjki knjižijo kot realno stanje popisa.

– Pri potresu je Lazarevič Anka iz Dubrovnika utrpela večjo materialno škodo. Zato prosi za pomoč delovne organizacije v obliki kredita. Ker DS ni imel na razpolago dovolj podatkov je sklenil, naj se do prihodnje seje pripravijo vsi potrebni podatki in se ji dodeli posojilo v višini zahtevka z ugodnejšimi pogoji.

3. izredna seja DS DO, 28. 6. 1979

Tudi delavski svet delovne organizacije je soglasno potrdil Samoupravni sporazum o združevanju deviznih pravic.

Z izbora kolekcije

ozirom na dosežene rezultate stimulacija na uspeh poslovanja lahko s 1. 7. 1979 poveča iz dosedanjih 5 % na 15 %.

Marijan Bogataj je povedal:

Glede na analizo dosega norm za I. polletje 1979 je razvidno, da so določeni oddelki občutno pod poprečjem, zato predlagamo, da se tem oddelkom poveča ali doda določen procent doplačila na osnovi storilnosti posameznika ali grupe del.

Vzroki za nižji doseg norm so različni: predvsem pa je glavni stalno menjavanje dela, majhne serije, številnejši materiali, premeščanje in posojanje delavcev itd.

Poleg objektivnih razlogov pa so tudi drugi, kateri zadevajo samo organizacijo dela v oddelku in drugačnega sistema normiranja.

Delavski svet je po obravnavi soglasno potrdil naslednji predlog doplačil:

610 prikojevalnica 5 %, skupaj doplačilo 5 %; 810 prikojevalnica Gorenja vas 5 %, skupaj doplačilo 5 %; 620 šivalnica lahka + 7 %, skupaj doplačilo 22 %; 820 šivalnica lahka Gor. vas vas + 5 %, skupaj doplačilo 20 %; 620 šivalnica težka + 3 %, skupaj doplačilo 18 %.

Sklep začne veljati s 1. julijem 1979.

– V novozgrajenem bloku se kupijo še preostala 3 stanovanja, ki so še na razpolago

– Potrdijo se sklepi odbora za izobraževanje

– Iz sredstev sklada skupne porabe – nerazporejeni del se odobri 50.000.– din za kritje stroškov udeležbe na zvezni šuštarjadi v Knjaževcu.

Delavski svet delovne organizacije

12. redna seja DELAVSKEGA SVETA DELOVNE ORGANIZACIJE, 18. julija 1979

Delavski svet delovne organizacije je obravnaval nekatere iste zadeve kot DS TOZD in DSSS ter sprejel v glavnem enake sklepe, med drugim pa je razpravljal še o:

– finančnem rezultatu prvega polletja

– nakupu treh stanovanj v bloku

– poročilu odbora za izobraževanje

– kritju stroškov udeležbe na zvezni šuštarjadi v Knjaževcu

Sprejeti so bili naslednji pomembnejši sklepi:

1) S 1. 7. 1979 je glede na dosežene rezultate poslovanja potrebno dvigniti odstotek stimulacije na uspeh poslovanja iz dosedanjih 5 % na 15 %.

2) O tem sklepu je potrebno obvestiti vse delavske svete temeljnih organizacij in delavski svet delovne skupnosti skupnih služb, ki naj se pisмено izjasnijo o sprejetem sklepu delavskega sveta delovne organizacije.

3) Takoj je potrebno pristopiti k izdelavi realnih norm in urnih postavk in jih vnesti v novi pravilnik, najkasneje do 1. 1. 1980.

O finančnem rezultatu je poročal tov. Bohinc:

Letošnje prvo polletje smo zaključili zelo uspešno. Dohodek je bil večji za 32 %, medtem ko so sredstva za akumulacijo in skupno porabo povečala za več kot 200 %.

Z ozirom na te parametre, pravilnik o sredstvih za OD in situacijo v Peku in Planiki je strokovni kolegij po daljši razpravi prišel do zaključka, da so dani realni pogoji, da se z

EKONOMSKI IZRAZI

PRIHODEK

Nova vrednost, ki nastaja v materialni proizvodnji oziroma z delom, ki ustvarja vrednost. Vendar lahko posamezne osebe pridobivajo (ne pa tudi ustvarjajo) prihodek tudi na drugi osnovi, oziroma na osnovi različnih razmerij z osebami, ki v materialni proizvodnji ustvarjajo novo vrednost. V našem družbenoekonomskem sistemu ustvarjajo prihodek zlasti družbeni delavci v proizvodnih organizacijah združenega dela in zasebni proizvajalci, medtem ko vse druge pravne in fizične osebe pridobivajo prihodek, ki je iz izvornih prihodkov, ustvarjenih v materialni proizvodnji.

Gledano z bilančno-analitičnega vidika je prihodek tisti del skupnega dohodka, ki ostane po odbitku vseh poslovnih stroškov in prometnega davka, oziroma tisti del, iz katerega se poravnava zakonske in pogodbene obveznosti, izplačujejo osebni dohodki in povečujejo sredstva skupne porabe in poslovnega sklada.

PRISPEVEK

Znesek, ki ga organizacije združenega dela izločajo iz dohodka, združeni delavci pa iz osebnih dohodkov za financiranje skupnih potreb. Višino prispevka za posamezne name ne določajo zakoni, v zadnjih letih pa vse pogosteje družbeni dogovori in samoupravni sporazumi.

dogovarjamo se – dogovorili smo se

Analiza samoupravne organiziranosti na področju nagrajevanja (delitve po delu)

Ob sprejemu akcijskega programa dopolnjevanja samoupravnih splošnih aktov s področja delitve po delu so bile njegovim izvajalcem dane določene naloge. Analiza naj bo prispevek k celokupnejšemu vpogledu v sedanje stanje in nekatere smernice za nadaljnje delo.

Področje je v delovni organizaciji urejeno z naslednjimi akti:

1. Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD, skupno porabo, o nadomestilih in prejemkih

2. Pravilniki o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD, skupno porabo in o prejemkih

3. Samoupravni sporazum o organizaciji in sistemizaciji delovnih opravil

4. Katalogi delovnih opravil in nalog

5. Pravilnik o ocenjevanju zahtevnosti delovnih opravil

1. Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD, skupno porabo, o nadomestilih in prejemkih določa:

– skupne osnove za delitev sredstev za OD

– skupna merila za ugotavljanje delovnega prispevka delavca pri ustvarjenem dohodku

– skupna merila za določanje odvisnosti delovnega prispevka delavca od rezultatov dela in poslovanja delovne organizacije in TOZD

– skupne osnove in merila, po katerih se določajo posamezna nadomestila in prejemki

– skupna merila za določanje zajamčenega osebnega dohodka

– skupna merila za določanje akontacij osebnih dohodkov delavcev

– skupna merila in osnove za delitev sredstev v sklad skupne porabe

Samoupravni sporazum je pomemben, ker določa osnove in merila, ki veljajo za vse TOZD. Sprejet je bil na referendumih 27. 12. 1977 in 31. 1. 1978 in velja enotno za celo delovno organizacijo. Predstavlja enotno osnovo, na kateri je slonela izdelava Pravilnikov o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD, skupno porabo in o prejemkih. Njegova vsebina je večinoma načelna, vendar obvezujoča. Prav zaradi svoje načelnosti pa ni toliko problematičen kot ostali akti, ki so bolj konkretni.

2. Pravilniki o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD, skupno porabo in o prejemkih vsebujejo določila o:

– osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke

– skupni delovni prispevek delavca s tekočim in minulim delom (brez prispevka iz inovacij)

– posebne samoupravne pravice delavcev iz naslova skupnih rezultatov dela in poslovanja TOZD (nadomestila, prejemki)

– zajamčene pravice delavcev

– odvisnosti os. dohodka od zahtevnosti del in nalog

– odvisnosti os. dohodka od prizadevnosti delavca

– odvisnosti os. dohodka od uspešnosti poslovanja TOZD in delovne organizacije

– osnovah in merilih za določanje posameznih nadomestil in prejemkov

– merilih za določanje zajamčenega osebnega dohodka

– merilih za izplačevanje akontacij osebnih dohodkov

– merilih za delitev sredstev v sklad skupne porabe

Medtem ko ima SS o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD, skupno porabo, o nadomestilih in prejemkih le usklajevalno vlogo, vsebujejo pravilniki osnove in merila, ki se neposredno uporabijo v TOZD za delitev sred-

stev za osebne dohodke. Osnove in merila za delitev sredstev za OD, skupno porabo in o prejemkih morajo biti usklajeni z zakonom in samoupravnim sporazumom dejavnosti (panoge). Določanje teh osnov in meril je pravica in dolžnost delavcev v TOZD in so bila sprejeta z referendumom decembra 1977 oz. januarja 1978 (spremembe avgusta 1978 in aprila 1979).

Pomanjkljivosti sedanjih pravilnikov bi bile naslednje:

– merila za odvisnost osebnih dohodkov od prizadevnosti delavca

– neizdelanost kriterijev za ugotavljanje kvalitete dela v nekaterih oddelkih v neposredni proizvodnji (škart)

– postopek ocenjevanja prizadevnosti delavcev na nenormiranih delovnih opravilih in pretvarjanje točk v koeficiente

– neodvisnost osebnih dohodkov od uspešnosti poslovanja TOZD

– neupoštevanje dejanske uspešnosti poslovanja delovne organizacije

– neodvisnost osebnih dohodkov delavcev iz minulega dela od povečanega dohodka iz vlaganj sredstev v razširjeno reprodukcijo v svoji TOZD in iz skupnih vlaganj sredstev z drugimi TOZD.

3. Samoupravni sporazum o organizaciji in sistemizaciji delovnih opravil je sestavljen iz dveh delov:

– splošni del, ki vsebuje splošne določbe o organizaciji in sistemizaciji in velja za posamezno TOZD oz. DSSS

– posebni del, ki ga sestavlja opis delovnih opravil

V zvezi s tem samoupravnim sporazumom bi veljalo povedati naslednje:

SS vsebuje tudi sistemizacijo oz. opise delovnih opravil, katerih spremembe morajo tako kot sam sporazum biti sprejete z referendumom in jih delavski svet ne sme sistemizirati začasno (DS samo pripravlja predlog sprememb). V praksi to povzroča velike težave pri uvajanju novih delovnih opravil, ko v oddelkih ne moremo v kratkem roku sistemizirati del, ki so nujno potrebni, ker moramo čakati na referendum, ki se praviloma izvede vsakih 6 mesecev.

Namesto našega načina organizacije dopušča zakon še naslednjo možnost:

Zakon o delovnih razmerjih v 19. členu določa, da morajo delavci v temeljni organizaciji s samoupravnim splošnim aktom določiti **razvid del in nalog**, ki jih morajo izpolnjevati pri opravljanju dejavnosti temeljne organizacije. Pri določanju posameznih del oz.

(Nadaljevanje na 6. strani)

26. junija je našo delovno organizacijo obiskal predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Andrej Verbič s sodelavci.

Razgovor, ki so se ga udeležili med drugim tudi predsednica RO sindikata delavcev Tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije Slovenije, sekretar istega odbora, direktor Tovarne usnja Vrhnika, direktor Peka, predstavniki naše DO in TOZD ter novinarji, je potekal v vzdušju nujnega dogovarjanja za reševanje nekaterih najbolj perečih vprašanj usnjarsko predelovalne industrije.

dogovarjamo se – dogovorili smo se

(Nadaljevanje s 5. strani)

nalog opišejo zlasti njihovo vsebino, zahtevano strokovno izobrazbo oz. z delom pridobljeno delovno zmožnost, morebitne posebne psihofizične in druge sposobnosti, delovne pogoje, vrsto odgovornosti in druge sestavine, značilne in pomembne za njihovo upravljanje. Ugotovimo lahko, da naši sedanji opisi delovnih opravil vsebujejo večino zahtev, ki se zahtevajo za razvid del in nalog.

Razvid mora vsebovati popis del in nalog, ki izvirajo iz dejavnosti temeljne organizacije, zato mora upoštevati ne samo sedanje stanje, ampak tudi planirani perspektivni razvoj temeljne organizacije. Za »delo« oz. »naloge« je treba šteti zaokroženo celoto konkretnih opravil, ki terjajo istovrstno oz. sorodno izobrazbo ali strokovno usposobljenost določene stroke.

Razvid del in nalog naj bi nadomestil dosedanjo sistemizacijo kot izraz statične organizacije dela tako, da bi sistematično prikazal dela in naloge, ki izvirajo iz potreb in razvoja delovnega procesa.

Tak razvid del in nalog naj bi bil podlaga za:

- obseg in vsebino potrebnih izobrazb delavcev glede na zahtevo del in nalog
- najustreznejše zaposlovanje delavcev
- načrtovanje izkoriščanja strojev in naprav
- ugotavljanje zahtevnosti del in nalog
- dogovarjanje o medsebojni delitvi dela

Razvid del in nalog lahko sprejme delavski svet TOZD. Zato je spreminjanje in dopolnjevanje v praksi neprimerno enostavnejše. V literaturi ga pogosto enačijo s katalogom delovnih opravil, vendar je treba povedati, da se naši katalogi po vsebini bistveno razlikujejo od opisanega razvida del in nalog, o čemer več kasneje.

Republiški svet zveze sindikatov Slovenije v svojih stališčih poudarja, da morajo delavci v TOZD sprejeti razvid del in nalog, zavse TOZD v delovni organizaciji pa naj velja enotna metodologija izdelave razvida o kateri se delavci samoupravno dogovorijo.

4. Katalog delovnih opravil in nalog vsebuje:

- osnove za razširjanje delovnih opravil in nalog v grupe na osnovi sestavljenosti nalog
- pogoje za opravljanje delovnih opravil in nalog v isti grupi sestavljenosti nalog
- pogoje za opravljanje delovnih opravil in nalog v različni grupi sestavljenosti nalog
- seznam delovnih opravil
- naziv delovnega opravila
- zahtevana izobrazba
- zahtevane delovne izkušnje
- delovna sredstva
- pogoji okolja
- posebni pogoji

Omenjena vsebina je le deklarativna, saj npr. določa, da je osnova za razvrščanje delovnih opravil in nalog v grupe izobrazba in delovne izkušnje, vemo pa, da dejansko osnovo predstavlja celoten opis delovnega opravila.

Seznam delovnih opravil je dejansko izpisek nekaterih postavk iz opisov delovnih opravil in nalog – pomeni, da vse, kar vsebuje seznam delovnih opravil v katalogu, vsebujejo tudi opisi delovnih opravil v Samoupravnem sporazumu o organizaciji in sistemizaciji delovnih opravil s pripombo, da sta celo v opisih nekaterih postavk (predvsem »pogoji okolja«) med seboj neenaka.

Če enačimo pojma katalog in razvid del in nalog, potem lahko vidimo, da je naš katalog nekaj povsem drugega kot razvid del in nalog, ker ne vsebuje vseh podatkov, ki jih mora vsebovati razvid zato tudi ne more služiti v namene kot to lahko služi razvid.

5. Pravilnik o ocenjevanju zahtevnosti delovnih opravil

S tem pravilnikom je določena enotna metodologija ocenjevanja zahtevnosti delovnih opravil. Metodologija je pravzaprav analitična ocena oz. kriteriji, po katerih se ugotavlja zahtevnost delovnega opravila, ki so ovrednoteni s stopnjami zahtev. Zaradi svoje vsebine je pravilnik takega značaja, da mora biti sprejet na referendumu. Priporočljivo je, da se metodologija oblikuje vzporedno z izdelavo razvida del in nalog, ker naj bi praviloma razvid v opisu del in nalog vseboval že stopnje zahtevnosti iz metodologije. Na ta način se s spremembami razvida del in nalog spreminja analitična ocena, kar pomeni, da za spremembo analitične ocene ni potreben referendum. Ko smo se s sprejemom metodologije z referendumom dogovori-

li za kriterije, pomeni ugotavljanje zahtevnosti delovnega opravila samo tehnično izvedbo dogovorjenih osnov in meril, za kar pa ni potreben referendum.

Naš pravilnik je bil sprejet z referendumom avgusta 1978, kar pomeni, da smo pravzaprav od 1.1.1978 do sprejema pravilnika imeli ocenjena delovna opravila brez sprejete metodologije.

V dosedanjem delu komisij za delitev sredstev za OD je pravilnik o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD, skupno porabo in o prejemkih povzročal največ težav, ki so vse izvirale iz dveh vzrokov:

– iz neenotnosti metodologije izdelave opisov delovnih opravil

– iz ne dovolj točno opredeljenih stopenj zahtevnosti v kriterijih za ugotavljanje zahtevnosti delovnih opravil (predvsem pri pogojih dela)

Iz navedenih vzrokov so se komisije skoraj vedno znašle v negotovosti, s katero stopnjo zahtevnosti ovrednotiti določeno delovno opravilo.

Poleg navedenih pomanjkljivosti Pravilnika so se doslej pokazale še naslednje:

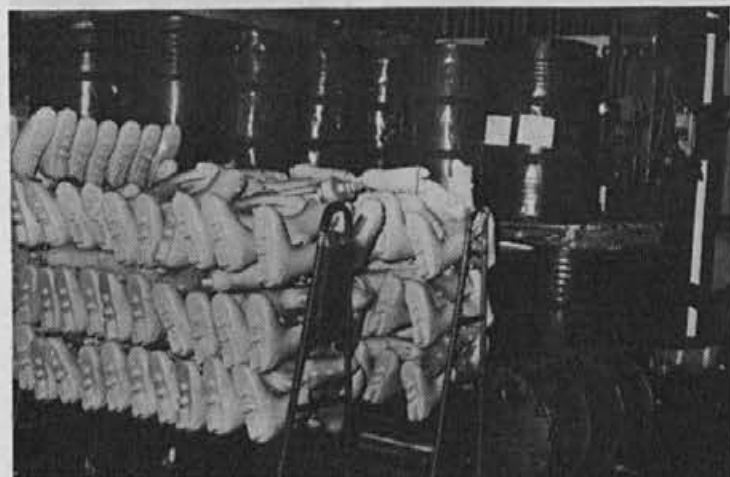
– pomanjkanje nekaterih kriterijev, predvsem z ovrednotenje dodatnih znanj (znanje jezika, razni tečaji itd).

Analiza naj zasluži kot osnova za razpravo o tem, kako naj sistem zapeljemo v bodoče. Razen nekaj sugestij ne vsebuje predlaganih rešitev, kajti zanje se bomo odločili skupno.

Srečko Erznovnik

Revija neurejenosti – ali kaj velja rešiti čimprej

Prav gotovo, da nekaj stavkov »in boleča fotografija še ne moreta rešiti problemov«. Vendar je tu in tam le koristno, da preletimo naše razmere in se zamislimo.

V plastiki, kot vidite, je še vedno problem prostora. Torej si lahko ogledate »skladišče« poliola in izocionata, ki nikakor ne prispevata k boljšemu ozračju v obratu

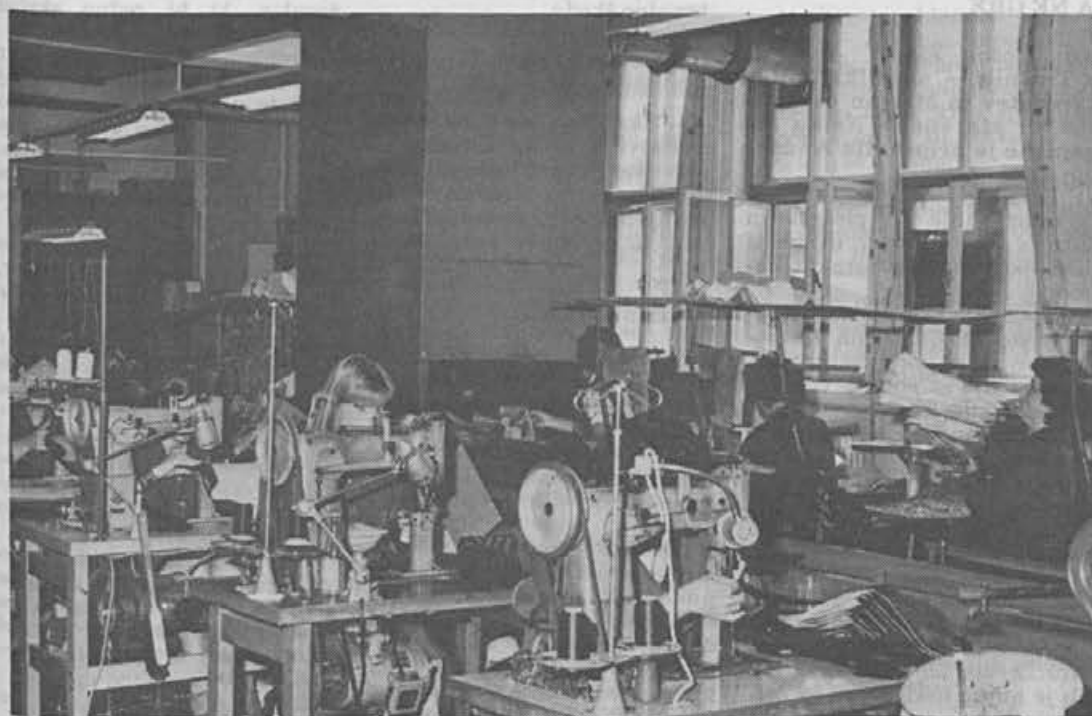

Zakaj se v lahki montaži še vedno lomijo pete, teče pravda med nami in tovarno iz Knjaževca. Mi pravimo, da mase ni prave, oni, da pete niso pravilno pritrjene...

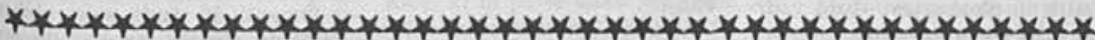
Kako ustvarjamo

V šivalnici problem spet norme in doseg . . . Pa ventilacija?

V prirojevalnici kljub mnogim opozorilom še vedno seka jo različne širine materiala. Koliko pri tem izgubimo?

Vodja sekalnice nas je vodil skozi labirinte, ki verjetno nikakor niso bili predvideni za tako blago. Kakšni so, si ob tem lahko sami mislite.

Pa še nekaj so nam pokazali delavci plastike; zunanje skladišče bodočih pancrjev. Kar takoj smo lahko ugotovili, da vsaj nekaj sto parov nikdar ne bo zagledalo prodajalne, kajti nekateri bodo spremenili barvo, drugi pa bodo izgubili obliko v toplem ozračju in pod težo svojih bratov. Takole, nekaj milijonov bo prav gotovo škode.

Ali res ne moremo drugače?

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

na temo **BREZ VZDRŽEVANJA NE GRE**

V razgovoru so sodelovali: Anton Žibert — vodja vzdrževalne službe, Frančiška Tratnik — snažilka, Milan Oblak — upravitelj osnovnih sredstev in Marjan Čibej — vodja zunanjih delavcev. Razgovor sta vodila Nejko Podobnik in Srečko Erznožnik, zapiske je pripravila Anuška Kavčič.

1. Prosimo, nanizajte osnovne dejavnosti naše vzdrževalne službe in njeno organiziranost: opozorite na največje uspehe in slabosti, na katere naletite!

Anton ŽIBERT:

Delo vzdrževalne službe obsega opravila, ki jih ostali delavci bolj malo poznajo.

Naj naštejemo nekatera od teh:

— Vzdrževanje strojev v prikojevalnicah, šivalnicah, montažnih oddelkih in plastiki.

V ta opravila so všteta vsa dela pri popravilu strojev, ki jih izvajajo v glavnem obratni mehaniki, obratni električarji, po potrebi pa tudi ostali zaposleni v vzdrževalnih obratih.

— Vzdrževanje transportnih sredstev: dvigal, transportnih vozičkov, trakov v šivalnicah in montaži, transporterjev za dviganje in razkladanje v skladiščih.

— Vzdrževanje objektov: v obratih Ziri, Col in Gorenja vas. Pri teh opravilih so zajeta dela: popravila strehe in notranjosti, pleskanje notranjih prostorov, vrat, oken, popravila in zamenjava poda, manjša zidarska dela.

— Vzdrževanje zgradb: čiščenje kanalizacije in čiščenje vseh delov kakor tudi ostalih prostorov v celotni DO.

— Ogrevanje prostorov: kurjenje peči, vzdrževanje prezračevalnih naprav, vodovoda, grelnih teles in instalacij.

Pogon in vzdrževanje kompresorske postaje — kompresorske.

Vzdrževanje pisarniških strojev — opreme, evidenca nad vso strojno in ostalo opremo.

Izdelava strojev, transportnih vozičkov, raznih pripomočkov in naprav kakor drobnega orodja za potrebe cele delovne organizacije.

Načrtovanje in izdelava opreme za potrebe lastnih trgovin kakor izvajanje popravil — adaptacij po trgovinah. Ta opravila obsegajo zidarska, vodoinstalaterska, elektroinstalacijska, pleskarska, mizarjska, ključavničarska, pečarska in kamnoseška dela, steklarska in dela za izdelavo napisov, skratka vsa obrtniška dela, ki jih je nujno usklajevati in razporejati časovno. Pri tem gre za čim krajši čas od pričetka do zaključka del v vsaki trgovini posebej.

Kolektiv vzdrževalnih obratov ta opravila bolj ali manj uspešno opravlja. Vendar tudi pri tem ne gre brez težav; kot je pomanjkanje delovne sile za nekatera področja — od čistil in pleskarjev — do vzdrževalcev v proizvodnji.

Težave se pojavljajo tudi pri delu na terenu. Pri tem gre za daljša nič kaj udobna potovanja s kombijem, delo v prahu pri rušenju in obnavljanju lokalov, največkrat v tesnem mestnem središču, kjer ni mogoče niti prosto razkladati in nakladati materiala, ki ga pri takih opravilih potrebujemo. Ob vsem tem tudi delovni čas ni običajen kot v tovarni, temveč traja redno od jutra do večera, ker sicer ne bi uspeli v tako kratkih rokih opraviti vseh del, ki v povprečju za nobeno trgovino ni daljši od mesec dni za vsa dela vključno gradbena do končne montaže opreme, kar pa ni bil slučaj pri nobeni adaptaciji, ki so jo vršili drugi izvajalci.

V ta dela je vključena celotna vzdrževalna služba, ker sicer ne bi uspeli takega obsega del izvrševati v dogovorjenih rokih.

Pri opravilih vzdrževalne službe znotraj podjetja so nam v največjo pomoč vestni in dosledni sodelavci pri vseh strojih na katerih posamezniki opravljajo svoje delo, posebno tisti, ki z vestjo in čutom do imovine dosledno izvajajo navodila o uporabi in negi zaupnega inventarja. Najde pa se tudi posameznik za katerega bi lahko trdili nasprotno, kar pa nam pri vzdrževalnih delih povzroča dodatno delo, skup-

nosti pa večjo ali manjšo materialno škodo.

Težav imamo še, vendar je o tem že tako vedno dovolj razglabljanja.

2. Skrbite za osnovna sredstva v tovarni. Kako so po vašem mnenju le-ta uporabljena, vzdrževana in hranjena. Ali znamo izkoristiti to, s čimer razpolagamo?

Milan OBLAK:

Stroji čevljarke industrije so zelo raznovrstni. Zahtevnost je predvsem odvisna od trga in mode. Enkrat rabimo take, drugič spet drugačne stroje, zato imamo z nameščanjem le-teh v strojni park, precej težav.

Nastane problem, ali bomo stroje, ki jih ne rabimo, potegnili s traku in začasno uskladiščili, ali jih bomo pustili na mestu, čeprav ne rabijo. Kakor hitro pa pride do večjega preseljevanja strojev, nastane več okvar, ker se pri transportu večkrat kaj zlomi ipd.

Problem pa imamo tudi, ker nimamo primerne prostora, da bi te stroje začasno uskladiščili in jih hkrati tudi popravili, podmazali in naredili vse, kar je potrebno, da bo stroj, takrat ko bo spet rabil v proizvodnji usposobljen za obratovanje.

Vendar pri nas zaenkrat še ne delamo tako.

Ko stroj iz »britofa« odpeljemo nazaj v proizvodnjo, se nemalokrat zgodi, da pride do okvar in to lahko povzroči precej škode.

Menim, da bi morali začeti enkrat delati na tem, da bi stroje generalno popravili takrat, ko ne rabijo. To bi lahko delali le, če bi imeli za to primeren prostor in seveda več vzdrževalcev, ki bi skrbeli tudi za te stroje.

Predlagam, da bi imeli vzdrževalca, ki bi redno skrbel samo za te stroje.

Problem je tudi v tem, ker ne vemo, kdaj bo kakšen stroj rabil in ponavadi nam povedo to šele takrat, ko ga je treba takoj odpeljati v proizvodnjo. Šele takrat pa ugotovimo, da je stroj pokvarjen in ga začnemo popravljati.

V bodoče upamo, da bomo dobili vsaj primeren prostor, da bi imeli boljši vpogled v te stroje.

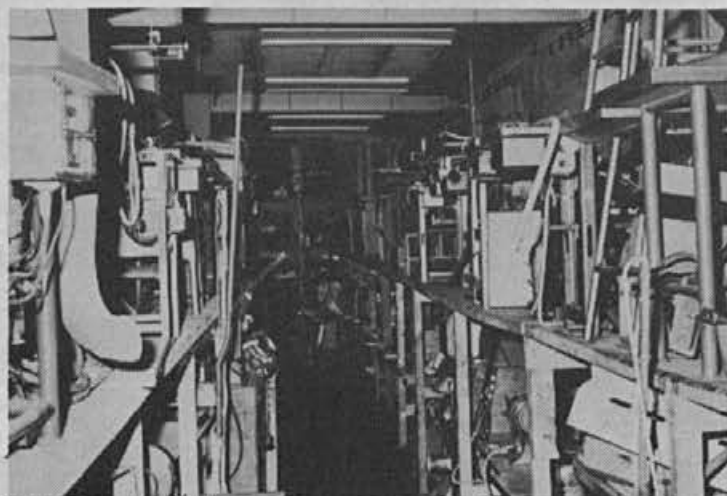
Velik problem je tudi, ker imamo toliko tozdov, zunanjih obratov in kooperantov, ki jim stroje posojamo. Pri transportiranju teh strojev lahko nastane velika zmeda in velikokrat ne vem, kje se stroj trenutno nahaja, ker o tem nisem sproti obveščen.

Velik problem, ki pa ga bo treba skupno čimprej rešiti je torej ažurna evidenca. Za vsako premeščanje strojev, bi nujno moral biti sproti obveščen.

Imamo tudi stroje, ki so samo v napoto, vendar mislimo, da jih bomo mogoče le še kdaj rabili in le malokrat se zgodi, da vodja vzdrževalne službe odloči, da nek stroj odprodamo ali peljemo na odpad. Imeli pa smo tudi stroj, ki ni rabil skoraj nič, pa smo ga razmontirali in odpeljali na odpad.

Omenil bi tudi zelo slabo čiščenje strojev, za kar pa so odgovorni tudi delavci sami. Dokler je stroj nov, ga še nekako očistijo, starejši stroji pa so nemalokje zelo zane-marjeni in tudi to povzroča okvare.

Mislim, da bi morali takoj, ko se opazi, da je nastala na stroju okvara (tudi manjša), klicati vzdrževalca in ne šele takrat, ko se stroj do konca pokvari, oziroma se zlomi kakšen del na stroju, ki lahko precej stane.

Ogledate si lahko skladišče trenutno neuporabljenih strojev. Kako v temle okolju pripraviti stroje za ponovno uporabo in sploh vedeti, kje je kak stroj, sprašujemo novatorje na področju organizacije. Da ne govorimo o problemih transporta.

razgovor za urednik

Tu bi morali predvsem organizatorji — mojstri imeti večjo kontrolo. In včasih je bil čas čiščenja strojev določen in kdor jih takrat ni čistil, ga je mojster opozoril.

Kakšen je način naročanja?

Stroje naroča tehnični sektor preko nabavne službe po sprejetem planu investicij. Vprašanje smotrnosti naročanja in odgovornosti tistega, ki naroča, je tukaj zelo pomembno.

Predlagal bi tudi, da bi imeli v tovarni vedno nekaj strojev (pisalnih, računskih) na zalogi, ker je večkrat kakšen v popravilu ali se odpiše, nabavi pa se jih ne.

Predlagam, da bi se nekdo od naših vzdrževalcev usposobil za zamenjavo opilkov pri razmnoževalnem stroju, ki prav zaradi čakanja na servis, velikokrat stoji.

3. Kaj pa vsakodnevno vzdrževanje? Kje se pojavljajo največje pomanjkljivosti? Kako to službo še izboljšati?

Marjan ČIBEJ:

Problem je v tem, ker ljudje še vedno nimajo dovolj zavesti do družbene lastnine in veliko

stvari namenoma uničijo, zato je takih vsakodnevnih popravil izredno veliko. Precej okvar pa je tudi zaradi malomarnosti.

V tovarni se razbije največ šip in to prav zaradi nepazljivosti pri odpiranju vrat in oken. Pokvari se tudi precej pip in stranišč. V tovarni je preko 25 stranišč, ki jih je treba vsak dan pregledovati in popravljati. Glede čistoče še kar zadovoljujejo, razen nekaterih izjem.

Pri zunanjem vzdrževanju bi omenil, da je največ dela s popravilanjem ostrešja. Vedno bolj se kaže potreba po zamenjavi celotnega ostrešja.

Tudi za ventilacijo imamo stalne probleme.

Dimnikarske usluge so zelo drage in kažejo se potrebe, da bi zaposlili dimnikarja, ki bi za to skrbel. Najtežje pa je seveda pozimi in v slabem vremenu, ker sem sam za vsa zunanja dela (na primer kidanje snega, popravilo strehe ipd.).

Pomagam tudi pri nakladanju in odvažanju odpadkov iz tovarne, ki jih je vsak dan izredno veliko. Se več jih je zato, ker jih ne kurimo več.

Dela je precej in za izboljšanje, oziroma olajšanje našega dela v bodoče, bi predlagal, da se nabavi traktor in kosilnica, ki bi ju še kako potrebovali in bi se tudi izplačala, ker bi sami odvažali odpadke in pokosili travo v veliko krajšem času in lepše kot sedaj.

4. Kaj pravzaprav dela v tovarni čistilka, kako ocenjujete svoje delo in delovne pogoje. Kakšno sodelovanje bi bilo možno med snažilkami in ostalimi delavci?

Franciška TRATNIK:

Največji problem, s katerim se srečujemo snažilke je v tem, ker nas je velikokrat premalo. Veliko je bolniških, zato pa moramo ostale opravljati še njihovo delo in dostikrat vsega ne zmoremo.

Zaradi teh izostankov moramo velikokrat delati nadure, pomoči pa izgleda ne moremo dobiti, ker se nobena ne prijavi na razpis, nobena noče opravljati tega dela. Mislim, da je tako zato, ker je plača premajhna za tako umazano in naporno delo.

Naš delovni čas je od 14. do 22. ure in menim, da to ni vzrok pomanjkanja snažilk. Delamo pa tudi v soboto popoldan.

Najtežje delo nas snažilk je prav gotovo čiščenje stranišč in pomivanje oken ter zdigovanje težkih odpadkov, ki jih moramo spraviti po dvigalu na rampo, od koder jih vozijo na odpad. Jasek ne pride več v poštev, ker se odpadki ne kurijo več.

Imam nalogo, da naročam čistilna sredstva in skrbim za ves potreben material, ki ga rabimo pri delu. Vendar vsega vedno ne dobimo.

Veliko problemov imamo tudi pri čiščenju proizvodnih oddelkov, ko delavci odpadkov ne spravijo na eno mesto in jih moramo največkrat spravljati izpod strojev ali traku in jih pri tem še oviramo.

Naše delo bi bilo veliko lažje, ko bi bili delavci bolj disciplinirani in bi odpadke metali bolj skupaj na eno mesto.

Naš največji problem je zaradi pomanjkanja delavk in vprašanje je, če bomo sploh lahko izkoristile dopust.

Zaključek

Delavci iz vzdrževanja so opisali delo in težave, ki jih pri tem spremljajo. Gotovo bi kazalo upoštevati njihove predloge. Tudi možnosti za izboljšanje organizacije dela je še veliko. Rešitve za nekatere so v pogovoru že nakazane.

Tudi ostali delavci lahko veliko prispevamo k boljšim delovnim pogojem in rezultatom dela vzdrževalne službe.

KDO IMA PRAVICO SPREMINJATI ZNAK NAŠE DELOVNE ORGANIZACIJE

Mimo je oddaja »Slovenski kraji med seboj«. Zaščitni znaki delovnih organizacij pa so bili dobro vidni med oddajo in še danes.

Moti me spreminjanje zaščitnega znaka naše delovne organizacije z dodatnimi napisi!

Ko smo znak enkrat sprejeli za svojega, ga potem tudi spoštujemo in pustimo takega, kot je bil sprejet. Da pa ga bodo poznali delovni ljudje širom naše domovine in tudi v tujini, poskrbimo to s svojim delom.

S tem, ko je bil znak Alpine objavljen v raznih publikacijah na razstavah za oblikovanje doma in v tujini, je garancija, da je znak vsestransko dober.

Nekaj bi moralo biti vsakomur jasno, da znaka ne sme spreminjati nihče, lahko pa obstoječega opustimo in se odločimo za novega, če se to tistim, ki znak spreminjajo, zdi tudi potrebno.

Prilagam spisek, kje vse je bil objavljen naš znak, da pa pride v izbor za objavo, pa verjetno to odloča strokovna komisija.

Franc Jesenko

Znak Alpine je bil objavljen v naslednjih publikacijah:

razstavn katalog Tomaž Kržišnik 1976
(ob razstavah: Beograd, Muzej, primenjene umetnosti; Ljubljana, Galerija Emonska vrata; Ziri, Svoboda; Nova Gorica, Galerija Meblo)

razstavn katalog Savremeno slovenačko oblikovanje 1975

(ob razstavah: Beograd, Salon Muzeja savremene umetnosti, Novi Sad)

razstavn katalog Suvremeno slovensko oblikovanje 1975

(ob razstavi v Zagrebu, Muzej za umjetnost i obrt)

Sodobno slovensko oblikovanje 1976

(ob razstavah: Celje, Likovni salon; Maribor, Razstavn salon Rotovž)

Top symbols & trademarks of the world, Milano, Deco Press, 1973

Idea (Tokyo), »European Trademarks and Logotypes«, 1978

V Novem mestu prenovljena prodajalna

»Kdaj boste vendarle odprli,« sprašujejo mimoidoči.

Poslovodja ocenjuje

Kolektiv prodajalne v Novem mestu je pravkar pripravljaj še zadnje za otvoritev prodajalne, ki jo je menda najavil celo Dolenjski list, ko smo stoli v prodajalno.

Kakor izgleda lepo, tako je tudi kolektiv razpoložen.

Pridobili so na prostoru, organizirali posebej moški in športni oddelek ter ženski in otroški, kar bo nedvomno pripomoglo k povečanju prometa, ki je že sedaj, po mnenju domačinov, med največjimi. Pa še to velja omeniti, že sedaj slavi Alpina po najpestrejši izbiri.

Tako se obetajo šestčlanskemu kolektivu lepši časi. Računajo, da bodo letos prodali za okrog devetsto milijonov parov obutve. Seveda pa je

prav, da povemo še tisto kar ljudi teži:

Poslovodja Karel Florjančič je sicer zadovoljen s funkcionalnostjo prodajalne, vendar mu niso všeč plastični napisi, zaradi katerih se menda zgražajo novomeški arhitekti.

Kako pa kaj struktura povpraševanja, ali je zahteva po modni obutvi zelo velika? Tovariš Florjančič pove, da prodajamo pač na območju, kjer je še vedno dovolj kmečkega prebivalstva, na drugi strani pa so zahteve po modni obutvi še vedno zelo velike.

»Prav zanima me«, povprašam poslovodjo, »kaj bi v tem trenutku ponudili zahtevni stranki?«

»To je pa res težko, kajti trenutno razpolagamo le z ostanki pomlad – poletja.«

Na dan otvoritve so nas obiskali tudi predstavniki občine

Prodajalci so imeli marsikaj povedati

Kaj bomo napravili za stalne zahteve za večje povezovanje članov kolektiva, kaj za izboljšanje možnosti usposabljenja, kaj za smotrnejše vključevanje delavcev prodajalne v kolektiv?

Prav zares, kadarkoli govorim s prodajalci, vedno opo-

zarjajo na te zadeve. Povedo sicer, da je sedaj precej bolje, ko so se vključili vodje rajonov, ki znajo poleg kontrole poslovanja spregovoriti pošteno človeško besedo tudi o problemih, ki tarejo delavce.

Nejko PODOBNIK

Treba je vedeti, kako svetovati strankam

Od tu in tam

● *mes* ri Od tu in tam ●

Od tu in tam

Angelca Filipič

kadrovske novice

Od prejšnjega meseca se je število zaposlenih kar precej povečalo. Zaposlili smo 47 novih delavcev, med njimi je največ dijakov. Z delovnim razmerjem pa je prenehalo 9 delavcev.

V TOZD Obutev Žiri so nastopili: Marjan Sink, Janez Novak, Jasna Smeh, Betka Poljanšek, Franja Erzožnik, Karla Križnar, Mihaela Tavčar, Germana Pišlar, Robert Bogataj, Vojko Rupnik, Irma Podobnik, Sonja Bogataj, Robert Oblak, Miha Seljak, Ivica Likar, Milan Oblak, Jana Subic, Cveto Gruden, Bernard Jesenko, Vaso Kolenc, Stane Semič in Marko Kavčič. V obratu na Colu sta nastopili delovno razmerje Marija Rudolf in Silva Puc. V TOZD Obutev Gorenja vas je nasto-

pila delovno razmerje Ifeta Omerovič. V TOZD Plastika so se zaposlili Ramiz Talič, Miro Mahnič, Ljubo Bekš, Marko Podobnik Irena Kavčič, Marko Lapajne, Janez Mlinar, Robert Kramperšek, Andreja Govekar in Nada Podobnik. V TOZD Prodaja je prav tako več primerov sklenitve delovnega razmerja. V odpremnom oddelku so nastopili delo Ivo Pivk, Stojan Jereb in Samo Žakelj. Po posameznih prodajalnah pa so nastopili delovno razmerje naslednji: Dragica Gabršek v prodajalni v Celju, Nežka Rašl v prodajalni v Ptujju, Jože Mikuž v prodajalni v Ajdovščini, Branislav Gajović v prodajalni I v Beogradu, Emilija Slavinec v Mariboru, Irena Likar v Velenju, Ljiljana Zadravec v Čakovcu, Dragan Djordjevič in Mihalj Skivjani-Palašti v Novem Sadu.

Primerov delovnega razmerja je bilo dosti manj, saj je z delom prenehalo le 9 delavcev. V Delovni skupnosti skupnih služb so prenehali z delovnim razmerjem Darja Bogataj, Marija Kavčič in Helena Jereb. V TOZD Obutev Žiri sta prenehala z delom Albina Klemenčič in Bojan Žakelj. V TOZD Plastika je prenehalo delovno razmerje Antonu Lazarju, v TOZD Prodaja pa je prenehalo delovno razmerje Jani Kokalj, prodajalna III Ljubljana, Karolini Serdinšek v Ptujju in Biserki Šarič v Čakovcu. Prodajalka Lidija Kobal pa je za določen čas razprejena iz prodajalne ALPINA Kranj v prodajalno ALPINA III, Ljubljana.

V pokoj odhajajo

Marija Kavčič in Albina Klemenčič sta 30. 6. odšli v pokoj

Jereb Helena julija odhaja v pokoj

Vsem želimo veliko zdravja in čimboljšega počutja v krogu domačih

Javna razprava o kolektivnem delu

Predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je na 10. seji, ki je bila 15. junija, obravnavalo med drugim tudi stališča o osnutku izhodišč RS ZSS o demokratičnosti odnosov in krepitvi kolektivnega dela ter odgovornosti v Zvezi sindikatov Slovenije.

Tesno ob tem bomo izvajali načrtno in razredno opredeljeno politiko kadrovanja v vse organe in vodstva sindikata. Uveljavljanje teh načel ob hitrejšem in temeljitejšem obravnavanju interesov in problemov članov zveze sindikatov v njihovih neposrednih okoljih in na višjih ravneh organiziranosti bo uspešno zaviralo morebitne pojave

liderskega (v smislu osebnega prilaščanja politične moči) in forumskega odločanja.

Samokritična analiza

Na vseh ravneh organiziranosti sindikata bomo morali s temeljito pozornostjo razpravljati o uresničevanju pobude tovariša Tita, podane na 8. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije. Osnutek izhodišč o krepitvi kolektivnega dela je sprejel republiški svet ZSS na svoji seji ob koncu junija in ga nato posredoval v javno razpravo. Gradivo republiškega sveta naj bi bilo resnično le izhodišče, ob katerem bi v slehernem okolju člani sindikata ob sodelovanju tudi z drugimi družbenopolitičnimi

organizacijami samokritično obravnavali, koliko so doslej uveljavili demokratično delo in vodenje, katere oblike velja še naprej poglobljati. Spregovorili naj bi tudi o točkah, kjer se zatika demokracija, in hkrati naj bi predlagali, kako

naj bi te kritične točke odpravili. Kritično pa naj ne bi pretresli le odnosov v svoji organizaciji, marveč tudi povezavo in sodelovanje z organizacijami na isti in na višjih ravneh.

Vladimir JERMAN

Pozočili so se

Nevenka Vehar, Stana Mlinar, Mihaela Rampre, Viljem Jesenko, Roman Krivina in Franci Mlinar.

Na novi življenjski poti jim želimo sreče in medsebojnega razumevanja.

Prišla je vojna in naš rojak je bil kar hitro vpleten, toda še vedno je delal do januarja 1943. Tedaj je prišla mobilizacija v nemško vojsko, toda Kokljevi fantje so se odločili, da ne gredo. Tako je pobegnila vsa družina; živino so odpeljali k Selaku v Jarčjo dolino, fantje pa so jo mahčili v partizane.

Pavle, ki si je nadel partizansko ime Simon, je odšel naprej v Poljansko četo, spomladi leta 1943 pa je odšel na Dolenjsko k zaščitnemu bataljonu glavnega štaba. Tako ga poleti že lahko srečamo v Kočevskem Rogu v zaščitni četi višje partijske šole, kjer je ostal do septembra 1943. Tu je spoznal pomembne ustvarjalce novih časov: Ferda Godi-

Spet človek, delavec, ki mu je vojna pomenila prelomnico.

»V številni družini, kakor je bila naša, je eden pač prevzel domačijo, ostali pa so se morali odločiti za poklice«, pripoveduje 58-letni Pavel Mroulje.

Tako je postal čevljar in delal že pred vojno v Čevljarski zadrugi. »Delali smo od sedme do dvaindvajsete ure, vmes pa je bila ena ura predvidena za kosilo. Kadar je bilo dela manj, pa smo delali od sedme do sedemnajste ure, plačani pa smo bili od para, tako smo posamezniki zaslužili od 500 do 600 dinarjev, včasih tudi ti-soč.«

no, Ivana Bratka, Borisa Zihlerla in druge. Tu je končal tudi Višjo partijsko šolo glavnega štaba NOV Slovenije.

»Zares, razmere v Rogu so bile enkratne, prav tako odnosi: vladala je samodisciplina, tovarišstvo in enakost.«

Jeseni, 1943 je bil obveščevalni oficir v Beli krajini, kasneje pa obveščevalni oficir OZNE. Na tem delu je ostal vse do osvoboditve.

Tudi po osvoboditvi je še delal na tem področju. Kapetan prvega razreda Pavle Mroulje se spominja vseh burnih in težkih dogodkov povojne izgradnje in borbe za ohranitev tistega, kar je bilo izvojevano v vojni.

Tako je odšel v pokoj leta 1966 kot višji referent OZNE.

Sedaj se še vedno ukvarja s kegljanjem v borčevski organizaciji in v SZDL pa še vedno hoče povedati kakšno besedo.

Tekst: Nejko Podobnik
Foto: Brigita Grošelj

Od tu in tam

Od tu

Državna založba Slovenije

Janez Gregori, Ivan Krečič: NAŠI PTIČI

Naše vedno večje zanimanje za naravo gotovo velja tudi pticam, njihovem petju, obnašanju, življenju. Zaradi pomanjkanja ustrezne literature pri nas sta pripravila Janez Gregori in Ivan Krečič knjigo NAŠI PTIČI in z njo uspešno zapolnila vrzel na tem področju.

Knjiga je razdeljena na dva dela. V prvem so ptiči predstavljeni, (anatomija, biologija, ekologija, varstvo in opazovanje v naravi). Drugi del je sistematski. Pri vsaki vrsti so podani opis, značilnosti za razpoznavanje in njihova biologija. Razširjenost je podana z ustreznimi majhnimi arealnimi kartami, pri večini vrst je označeno, kakšno je njihovo stanje v Sloveniji.

Avtorja sta posvetila tudi posebno pozornost slovenskemu poimenovanju posameznih vrst ptičev. Knjiga bo gotovo našla veliko odmeva med pedagogi, med lovci, planinci in gozdarji, med ljubitelji narave.

Knjiga je bogato opremljena z barvnimi fotografijami ptic, z risbami in skicami.

328 strani, br. 550 din

R. Messner: EVEREST

Šele pred dobrim četrstoletjem je človeška noga prvič stopila na najvišjo goro sveta. Zgodovinski datum: 29. maj 1953. Prva sta se na listo zmagovalcev zapisala Anglež Hillary in šerpa Tensing. Za njima je še več kot 25 ekspedicij poskušalo srečo, a med njimi so bile redke, ki so z uspehi kronale svoje napore in tveganja. Zadnji uspeh je dosegla letos naša himalajska odprava, ki je z dvema navezama utrla izredno težko prvenstveno smer na vrh Mount Everesta. Ta uspeh naših plezalcev je vklesan z zlatimi črkami v kroniko svetovnega alpinizma.

V tej kroniki dramatičnih in nenavadnih prizadevanj pa imata še posebno mesto dva odlična avstrijska plezalca: Reinhold Messner in Peter Habeler. Bila sta prva in doslej tudi edina v zgodovini alpinizma, ki sta se povzpela na vrh 8848 metrov visokega Mount Everesta brez uporabe umetnega kisika. Knjiga EVEREST opisuje ta izjemni podvig, ki jima je uspel 8. maja 1978.

Avtor je v knjigo zajel ne le stvarne opise svoje poti čez skrajno nevarni Khumbijski ledenik, čez težavni Llocejev bok, skozi samoto in snežne zamete, temveč tudi dramatična doživetja dveh zimskih noči na višini 8000 metrov, tesnobo svojega doživljanja, premagovanja skrajnih naporov in borbe s samim seboj. Knjiga je napisana živo, pričevalsko neposredno, polna napetih doživetij, je, skratka, dramatična in aktualna podoba junakov najvišje gore na svetu.

Tekst dopolnjujejo številne dokumentarne fotografije in zemljevidi v barvni in črno-beli tehniki. Knjiga ima 232 strani in prinaša tudi 32 strani barvnih prilog.
pl. 450 din

Knjigi lahko kupite v vseh knjigarnah, po pošti pa ju lahko naročite na naslov Državna založba Slovenije, Knjižni oddelk, Mestni trg 26, Ljubljana (možnost obročnega odplačila).

ZA MRLIŠKO VEŽICO SO DAROVALI

Lojze Kopač – 1207,85 din bonov z namenom, da se oddolži nekdanjim sodelavcem v nabavi, ker nekajkrat ni bil povprašan za vence umrlim najožjim sorodnikom sodelavcev;

Najožji sodelavci ob smrti Franca Gantarja – 1800 dinarjev.

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Kruh naš vsakdanji

Človeštvo pozna približno tak kruh kot ga še danes pripravljamo že iz najstarejših zapisov človeške civilizacije.

Cim so se nomadska in polnomadska plemena začela ukvarjati s poljedelstvom je poznan že tudi kruh. O tem pričajo Koptski hiroglifi v Egiptu in Sumerejski v Mezopotamiji. Razlika je samo v tem, da so takrat pridelovali žita s primitivnimi drevesnimi rali, danes pa se pridelovanje žita in peka kruha opravlja z naj sodobnejšo mehanizacijo in tehnologijo. Kljub temu pa vsa pekarska tehnologija še ni mogla doseči tiste kvalitete in okusa kruha, ki ga umejo pripraviti še maloštevilni privatni peki in naše kmečke gospodinjice v krušnih pečeh.

njost kruha zasmode, notranjost pa je še testo, ali pa napol pečeno. Tako napečeno gmoto z lahkoto stisneš v kepo in oblikuješ, kot otroci v šoli plastelin. Tak kruh se naglo kvari, malo osušen pa se drobi in zato polni smetnjake in druga ne-primerna odlagališča.

Tudi sam sem občutil posledice takega kruha; motnje v prebavi in zmanjšanje delovne sposobnosti, metilni alkohol, ki se nahaja v testu pa mi je »podivjal« glavo.

V Žireh spečejo peki prav dober in okusen kruh. Toda zaradi premajhnih kapacitet in preobremenjenosti z nadurami, se jim to vedno ne posreči. Kapaciteta pekarije je bila prilagojena za 400 kilogramov kruha dnevno. Toda,

oni niso strokovnjaki, da bi probleme sami rešili brez pomoči nas vseh žirovskih krajanov, v prvi vrsti pa tistih, ki bi bili to stanje sposobni izboljšati.

Vse pekarije v naši bližnji in daljni sosesčini niso akumulativne, tako se je pred nekaj leti žirovska pekarija priključila Kmetijsko gozdarski zadrugi »Sora« Žiri, katere knjižna last so bili tudi delovni prostori pekarije.

KGZ »Sora« Žiri pa nima ekonomskih interesov, da bi povečala kapacitete, posodobi-

la proizvodnjo in izboljšala delovne pogoje pekov, oziroma vseh zaposlenih. Vsekakor tu deluje enostavni tržni zakon — kdor si ne prigospodari ali ne prihrani na račun osebnih dohodkov, ne more iti v posodobitev in razširjeno proizvodnjo.

Zaenkrat ni nobenih izgledov, da bi v bližnji prihodnosti jedli kruh, kakršnega so sposobni speči naši peki, temveč le takšnega, kakršnega jim bo uspelo speči pod takšnimi pogoji.

Ivan REVEN

Tako se peče naš kruh

Peki pri vsakdanjem delu

Danes imamo tega osnovnega živila na voljo kolikor ga hočemo. Prejšnja generacija pa se še prav dobro spominja, da kruha tudi v miru ni bilo in da so ga nemaloštevilna otroška usta okusila le za največje praznike. Nemalokje je gospodarila lakota, da o lakoti in pomanjkanju med minulo vojno niti ne govorimo. Sedanja generacija pa kruh le premalo spoštuje, ker se valja po vseh smetnjakih in drugih nepriemernih mestih.

Ne bi napisal tega prispevka, če ne bi sam ob izjemnih prilikah izgubil spoštovanje do imena kruha, a le do kruha, ki tega imena ne zasluži. Zaradi prevelike obremenjenosti pekov in včasih tudi premalo pazljivosti, se zgodi, da zuna-

ker so žirovske gospodinjice polagoma opuščale peko kruha doma, zaradi njegove nizke cene, se je obremenjenost žirovske pekarije potrojila. Tako da morajo peki napeči po 1200 kilogramov kruha na dan, če pa neko društvo v Žireh ali okolici priredi veselico, so v soboto obremenjeni še z dodatnimi 160 kilogrami kruha, da se jim sobotni delovni dan zavleče na 20 ur. Spričo tega jim ne moremo zameriti, če kvaliteta kruha ob takih konicah občutno pade. Pesti jih fluktuacija delovne sile, ker nagrajevanje zaradi velikega števila nadur, ni vzpodbudno.

Nisem strokovnjak, da bi se spuščal v njihovo notranjo organizacijo, vsekakor pa tudi

Krajevna skupnost Žiri je prejela zvezno priznanje zaradi:

- vključevanja v varstvo okolja (komunalno urejevanje, čiščenje okolja ipd.)
- zaradi zelo razvitega sistema informiranja v KS (vloga Dela-življenja in radijske postaje)
- zaradi izrednega števila društev in sodelujočih krajanov in družbenopolitičnih organizacij ter kulturnega in športnega življenja v kraju.

To je naš kraj**To je naš kraj****To je naš kraj**

Krvodajalska akcija je uspela

Krvodajalske akcije, ki je bila 2. in 3. julija v Gorenji vasi in 5. julija v Žireh, se je udeležilo 287 članov našega kolektiva. To je dobra udeležba, če upoštevamo, da je približno 100 naših krvodajalcev dalo kri že pozimi, ko je bila izredna krvodajalska akcija za našo delovno organizacijo.

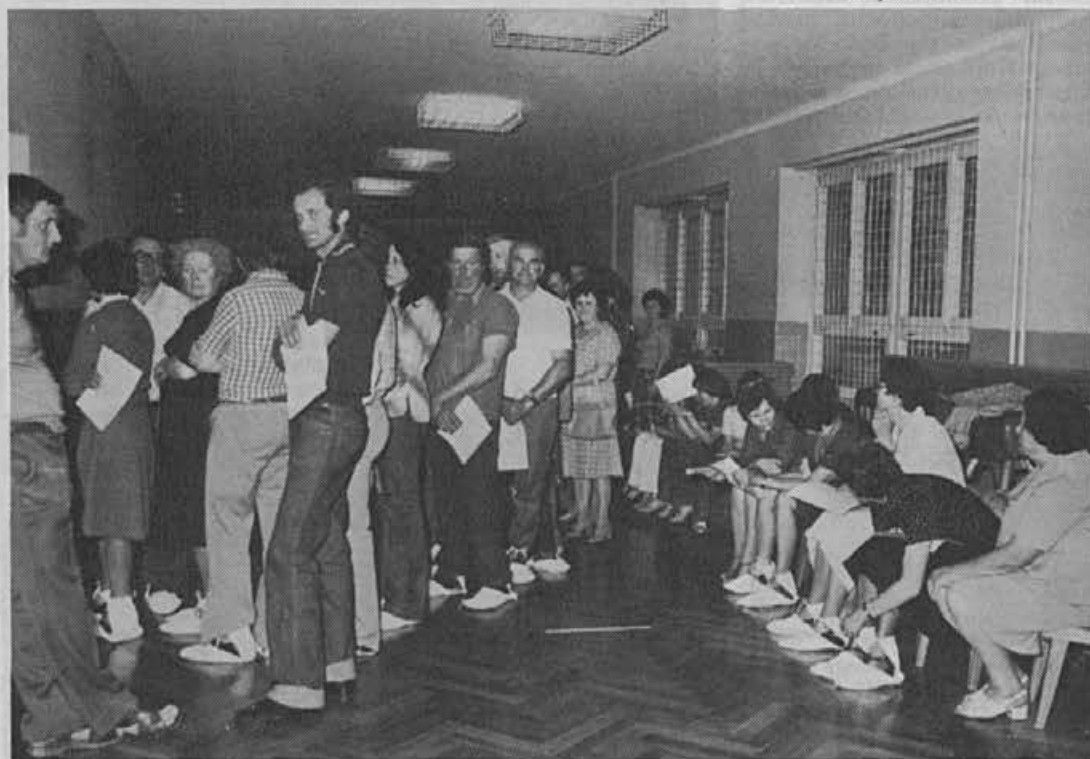
Verjetno pa bi bila udeležba še večja, če bi bila organizacija odvzema krvi boljša, to je če ne bi bilo treba čakati 2 in tudi 3 ure.

Tako v Žireh kot v Gorenji vasi je vedno dober odziv na krvodajalskih akcijah, zato se zavedamo, da je na dan odvzema motena proizvodnja, vendar bi v Žireh morali zagotoviti dva dni za akcijo. Letos je bilo prvotno mišljeno, da bo 5. julija rezerviran dan za krvodajalce predvsem iz Alpine, vendar pa se je potem udeležba razširila še na vse ostale, kar je povzročilo nezadovoljstvo zaradi dolgega čakanja.

V prihodnje bo treba zagotoviti tako organizacijo odvzema, da bo motenj v proizvodnji čim manj in da bo čakanje skrajšano.

Le tako bodo v prihodnje krvodajalske akcije v Žireh še uspešne in bo krvi dovolj za vse, ki jo bomo potrebovali.

Marija KASTELEC

Čakanja je še vedno preveč

Superanekdote

Franklin Delano Roosevelt (1882–1945), predsednik ZDA od leta 1932 do 1945, je sredi meseca plačeval brivcu in ugotovil, da so se njegove usluge podražile.

»Povejte mi, zakaj naj vam več plačam, ko se vendar vse cenil« je vprašal.

»Ker se obrazi daljšajo« je odgovoril brivec.

Ponosni oče trojčkov je sporočil veselo novico predsedniku Theodorju Rooseveltu, ki je bil znan zagovornik številne družine. Roosevelt mu je čestital in poslal pokal ljubezni.

Srečni oče se je v pismu predsedniku pristržno zahvalil in ga še vprašal, ali je pokal njegov ali ga mora osvojiti trikrat, da preide v njegovo trajno last.

Francoski slikar, bakrorezec in litograf Felicein Rops (1833–1895) je mrzlega januarskega dne slikal v ateljeju.

Poziral mu je model v Adamovem kostimu. Na lepem pravi model Ropsu:

»Mojster, se vam ne zdi prav mrzlo!«

»Res, prav imate!« odgovori slikar, vzame z obešalnika plašč in si ga obleče.

V Žireh smo spet dajali kri

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Znak Planinskega društva Žiri

planinsko
društvo
žiri

Komisija je izbirala med štirimi prispelimi natečajnimi šiframi, s po več idejnimi rešitvami.

Za prvo nagrado je komisija izbrala znak pod šifro ALP 286, varianta 1, avtorice Helene Zorjan.

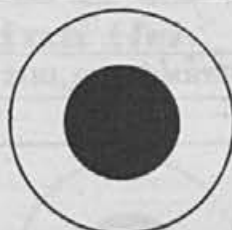
Drugo nagrado je dodelila šifri Z-14679, varianta 2, avtorja Martina Enika.

Tretja in četrta nagrada je dodeljena šifri moto in šifri KLIMA.

Prvi dve nagrajeni deli sta na visokem likovnem nivoju, s tem da se je komisija enoglasno odločila za predloženo delo pod šifro ALP 286. Idejno je bližja razpisni nalogi, ki zahteva žirovski planinski znak (skladnost med splošno znanim znakom planinske markacije, planinstva in oblike naših hribov).

Drugo nagrado je komisija priznala šifri Z 14679, za čisto in analitično likovno rešitev.

Planinsko društvo Žiri

Ali res nimamo nobenega občutka do živali.

Prav radovedni smo, kako bi se počutil tisti, ki takole ravna s psom, če-bi se sam znašel v isti situaciji?

Žirovsko združenje šoferjev in avtomehanikov je na proslavi v nedeljo, 15. julija, razvilo svoj prapor. Boter prapora, Lojze Kopač je ob tej priliki spregovoril o pomembnosti šoferškega poklica.

Dopisujte
v glasilo

»DELO - ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne Obutve Žiri, Stara vas 23, n.sol.o., ki ima v svoji sestavi TOZD Obutev Žiri, TOZD Obutev Gorenja vas, TOZD Plastika Žiri, TOZD Prodaja Žiri in Delovno skupnost skupnih služb. Ureja ga uredniški odbor: Stane Čar, Anton Eniko, Srečko Erznožnik,

Marija Kastelec, Tončka Oblak, Marta Pivk, Anuška Kavčič – tehnični urednik, Neško Podobnik – odgovorni urednik. Izhaja mesečno, naklada 1800 izvodov. Fotografije: Brigita Grošelj. Tisk: Gorenjski tisk, Kranj

Zazidalni načrt centra Žirov

